

Innspill til de nye retningslinjene for helsesykepleiere

Vi i Sex og Politikk vil takke Kunnskapsdepartementet for invitasjonen til å komme med innspill til de nye retningslinjene for helsesykepleiere. Vi ønsker veldig gjerne å være med på videre prosess.

Sex og Politikk jobber generelt med seksuell og reprodutiv helse og rettigheter (SRHR). Under dette jobber vi blant annet med helhetlig seksualitetsundervisning og tilbyr gratis undervisningsmaterieil til alle grunnskoler, inkludert til helsesykepleiere. Vi er derfor svært opptatt av at helsesykepleiere har høy kompetanse når det gjelder seksualitetsundervisning.

I invitasjonen ble vi spurt om hva Sex og Politikk anser som viktig kompetanse en nyutdannet helsesykepleier bør ha. En helsesykepleier veileder ofte i spørsmål om helse, samliv, seksualitet og prevensjon, og bedriver opplysningsvirksomhet og forebyggende helsearbeid. Et godt faggrunnlag i seksuell og reprodutiv helse og rettigheter må dermed være i utdanningen.

God seksuell helse er viktig, og som det står skrevet i strategi for seksuell helse Snakk om det!: «Grunnlaget for god seksuell helse legges allerede tidlig i småbarnsalder. Barna oppdager og utforsker sin egen seksualitet, kjønnsidentitet og seksuelle identitet og stiller spørsmål relatert til kropp, kjønn og reproduksjon allerede fra 3–4-årsalder»ⁱ. Dette bør derfor speiles i utdanningen til helsesykepleiere slik at fokuset på god seksuell helse starter tidlig: «God seksuell helse er en ressurs og beskyttelsesfaktor som fremmer livskvalitet og mestringsferdigheter. Seksualitet omfatter følelser, tanker og handlinger, i tillegg til det fysiologiske og fysiske»ⁱⁱ

Noe av det viktigste for Sex og Politikk er at nyutdannede helsesykepleiere er trygge i rollen som formidlere når det gjelder seksualitet, altså har en god og grundig kompetanse når det gjelder temaet. Unge mennesker trenger trygge formidlere når det gjelder seksuell helse, og en helsesykepleier må kunne videreformidle kunnskap om grenser og grensesetting, og vite hvordan man tilrettelegger for at unge utvikler autonomi og respekterer andres grenser.

Seksualitetsundervisningen skal ruste barn og unge til å møte ulike sosiale og seksuelle situasjoner på en god måte, og motvirke seksuell uhelse og overgrep.

En helsesykepleier kan i mange kommuner få mye av ansvaret for gjennomføringen av seksualitetsundervisning og den individuelle veiledningen som tilbys i kommunen. Begge deler kan være krevende hvis man føler seg utrygg. Kompetanse og kunnskap om seksualitet mener vi er avgjørende for å skape trygghet hos helsesykepleiere.

En faglig tyngde når det gjelder seksuell orientering, kjønns mangfold og å ha evne til å være inkluderende i samtale om relasjoner, følelser og forelskelse er også viktig kompetanse. Her må det presiseres hvor viktig det er at en nyutdannet helsesykepleier jobber ut fra et normkritisk perspektiv. Normkritikk og inkluderende språk bør prege helsesykepleierens måte å prate om seksualitet på. Uansett kjønnsidentitet og seksuell orientering skal du føle deg inkludert i samtale og undervisning holdt av en helsesykepleier.

Vi mener også at det er viktig at helsesykepleiere omtaler seksualitet på en positiv og ikke-moraliserende måte. Utdanningen bør derfor gi rom for mye trening i refleksjon, diskusjon for best å gi helsesykepleiere samtalekompetanse og erfaring i normkritisk tenkning som en del av utdanningen.

Takk for meg!

ⁱ Helse- og omsorgsdepartementet Snakk om det! Strategi for seksuell helse (2017–2022) hentet 09.12 fra: www.regjeringen.no/contentassets/284e09615fd04338a817e1160f4b10a7/strategi_seksuell_helse.pdf

ⁱⁱ Helse- og omsorgsdepartementet Snakk om det! Strategi for seksuell helse (2017–2022) hentet 09.12 fra: www.regjeringen.no/contentassets/284e09615fd04338a817e1160f4b10a7/strategi_seksuell_helse.pdf